

nesejo razmere. Njemu je samo za osebno čast. In tak mož ni za politiko! — V čudni luči so se tudi pokazali socialdemokrati. Pri prvi volitvi so vpili na ves glas: Roša nikdar, tega trinoga! On je sovražnik delavec! Pri ožji volitvi pa so bili z malimi izjemami vsi za njega. Kakor drugod po Avstriji, tako so tudi tukaj pokazali, da so zoper vsako stranko, ki ima na svojem praporu zapisano tudi sv. vero, da torej niso delavska, ampak protiverska stranka. Radi jim to odpuščamo, vsaj jih poznamo, vendar pa smo od njih zahtevati več politične odprtostnosti, da v volilnem boju na svojih shodih ne povdarijajo lažnjivo, da niso proti veri. V Hrastniku se je po padcu Roševem nek socialdemokrat škodoželjno izrazil: „Naj le prokletim paurom vse toča pobije, ker so tako zabit! Dobro, da vns spoznamo tudi oti te štrani! Ko bodo zoper volitve, le pridite agitirat k nam, vam bomo že primerno odgovorili! Ko je bil pred več leti štrajk, in so vas vojaki podili in iskali po vseh hribih, takrat je bil kmet dober za vas. — Tako živahnih in viharnih volitev še ne pomni naš okraj. Po prej je bil naš kmet nekako plah, bojazljiv, veliko jilt je ostajalo doma, češ, bodo že brez mene naredili. A letos bi morali videti naši ljudi, kako so se zanimali za volitve, kako je bil skoraj vsak naš pristaš neumoren agitator za našega poslanca. Dobro je razumel vsak tok časa, spoznal, kdo je za in kdo proti njemu. Zato ga ni mogel pregoroviti za drugo stranko noben se tako skoraj in nobel agitator. In s kmetom je šel roko v roki krščanski delavec. Lahko rečemo, da na dan ožje volitve ni ostal doma noben naš volilec. V občini Sv. Krištof se je pripeljal s hribov z voli na volišče star kmet. Ljudje so ga s solzanimi očmi pozdravljali z živoklici. Drugi je prišel dobro uro daleč volit, pa ni smel voliti, ker je izkaznicno pozabil doma. Pa junak se ne vstraši, gre domov po izkaznicu in gre drugič volit. V neki drugi občini je prišel s hribov pol drugo uro daleč volilec na volišče po dveh palicah, ker se je bil vsekaj v nogu. Ni mogel vzdružiti doma! Čast takim zavednim možem! — Dne 24. m. m. po volitvah pa smo pričakovali z napeto nestrnostjo, kje bo prej počilo: na Hrastniku pri Rošu, ali na bližnjih hribih — pri naših pristaših. Nikdo skoraj ni mogel delati, s strahom smo drug drugega izpravevali, kdo je zmagal. Na vse zgodaj so prišli hriboveci v dolino, da bi izvedeli izid volitve. Se-le okoli druge ure popoldan zagrmel je prvi strel prav blizu Hrastnika, ki je celo okolico kar elektriziral. Že so mislili ljudje, da je počilo v Hrastniku in iznanilo zmago Roševu. A sedaj zagrimi drugi in tretji strel pol ure više nad Hrastnikom, bilo je na Dolu. Ljudje so si oddahnili in kmalu so odmevali hribi in doline navdušenih vzklikov: živio Benkovič! In ta glas je šel od vasi do vasi, spremjam od mogočnih strelov po celem našem okraju. Roševi kanoni pa so, čeravno „šarf naladan“, žalostno molčali. V Trbovljah so imeli lesene kanone že nabite in dedea iz slame, ki bi naj predstavljal Benkoviča. Mislili so narediti veliko ljudsko veselico, pri kateri bi z lesenimi kanoni streljali na propadlega Benkoviča-slamnjaka. Pa kolo krute usode se je zasukalo drugače. Slampati mož je moral v koš, in koš so dobro zadelali — do prihodnjih volitev.

Strela je ubila v Št. Pavlu pri Preboldu dve kravi v hlevu, dekle pa, ki je molzlo, samo omamila.

K Bezina. Tukaj smo dobili poštno oddajalnico, kamor prinese poštni pot vsak dan pošto iz Konjic.

Brežiški okraj.

b Zvezo z brežiškimi Nemci so sklenili posamezni pristaši Narodne stranke za ožje volitve. Vsi Matheisovi uslužbenci, vsa policija, brežiški župan, čuvaj, sploh vse je celi teden agitiralo za Roša; plakatov za Roša je kar mrgolelo po Brežicah. Pistaši Narodne stranke, ki se večkrat bjejo ob svoja narodna prsa, so imeli dolge pogovore z nemčurji radi agitacije! Baron Moscon je komandiral svoje odvisne volilce, naj volijo Roša. „Narodni List“ naj raje svoje pristaše prime za ušesa in jih opomni na njih narodne dolžnosti, kot da laže o dr. Benkoviču in mu očita zvezo z Nemci.

b Planina. Narodna zavest se je v največje veselje vsakega rodoljuba vzbudila tudi na naši Planini. Poprej kot nemška trdnjava znani „Montpreis“ se je tekom zadnjih let prelevil v slovensko zavedno Planino. Da napredujemo, pokazali smo pri zadnjih volitvah, ko smo vse trezno misleči oddali svoje glasove kandidatu Kmečke zvez. Da je tudi nekaj zasepljenih privržencev nemškutarskega „Stajerca“, to nas ne razburja: upamo, da se bodo s časom spomevali. Imamo seveda tudi nekatere zveste pristaše nove dohtarske stranke. Toda ti ne pridejo niti v posev. Le poslušajte, kakšni duševni revčki so to. Pred volitvami so poklicali svojo nadobojne bodočnosti Roša, a na shodu niso našli niti enega zmožnegra v svoji sradi, da bi ga izvolili za predsednika in naprosili so ti čisti narodnjaki v tej silni zadregi nemškega hajloca, da jim je vodil zborovanje. To je nekaj. Slovenske Narodne stranke zborovanje, pa nemški hajlovec predsednik. Sramota! A pokazat je treba svojo korajo v drugič. Napovedal je shod dr. Benkovič. Treba ga je razbit, so sklenili zajčje junaska narodnjaki. Toda kje dobiti moči? Vse ljudstvo v taboru Kmečke zvez in če razgrajamb, nas utegnejo drugi dan boleti glave! Par hlapcev, podkupljenih s pivom, pa tudi ne izda. Že so obupali na uspehu, a

kar naenkrat v odločilnem trenutku pride pomoč. Zvesti pristaši iz Celja, Jurkloštra, Zabukovja, Kozjega, St. Vida jim priskočijo. Poveljstvo za razgrajanje se podeli zopet nemškemu hajlovcu Kutlerju. Komaj začne dr. Benkovič pred stotinami zavednimi kmetov razvijati svoj program, že da mojster Kutler znamenje. Začno žvižgati, kričati kakor nesramne barabe, skušajo tudi vdreti v dvorano, a trdne kmečke pesti jih postavijo na zrak. Kričali so potem zuhaj in nič jih pri njihovem rokovnjaškem delu za narod ni zadrževalo, celo spoštovanje pred mrljcem ne, ki je ležal v sosedščini na mrtvaškem odru. Izostati seveda tudi niso smeles nekatere frajle, ki niso imela najnajšega opravila, kot od Kutlerja najete pijance hujskati, naj kriče. A pošteno so jo skupile. Ko so začele metati krajcarje v automat, jim je odločen kmet pošteno zadrževal. To je pomagalo. Toda dobro je to za nas, sedaj saj poznamo oliko svojih nasprotnikov. Mi pa gremo preko njih naprej. Naš vzor je Kmečka zveza, te se bomo oklenili. Privandranim kričačem pa svetujemo: obnašajte se pošteno, drugače bomo mi napeli druge strune.

b St. Vid pri Planini. Se le pred par tedni ustanovljeno tukajšnje bralno društvo dobro uspeva. Prihodnjo nedeljo priredi svoj prvi pončni shod. Večko navdušenje vlada tukaj radi sijajne zmage dr. Korošca. Kisle obraze delajo le tri frajle, katere so vse svoje liberalne moči napenjale, da bi priborile zmago Žurmanu. Nabijale so lepake, delile „Narodni List“, ter po cesti metale in kakor sitni jud ljudem vsiljevale lažnjive, našega poslanca sramotilne letake in brošure. Kmetje si bomo to dobro zapomnili; pride še čas plačila. Le ne domisljujte si, da ste ravno vse modrost pile z veliko žlico, ampak že tudi mi kaj beremo, mislimo in razsodimo, kaj je prav. Ce vam ni za nas, pa pojrite, odkoder ste prišle, mi potrebujemo le take, ki imajo sreča za zboljšanje našega položaja. Z vašim izzivalnim kričanjem „živio Žurman in Roš“ nam kmetom pač malo koristite. Posebno naj si to zapomni ona, ki s tem izziva po krémah na Planini celo od drugod došle naše somišljenike, in ki ne misli samo liberalno, ampak tudi tako živi. Toda le počasi, frajlice, drugače bomo govorili na drugem mestu.

Volilec.

Narodno gospodarstvo.

g Dobrna. Ustanovitev kmetijske podružnice na Dobrni se je vršila dne 12. majnika popoludne. Z veseljem se mora pozdraviti velika vdeležba od strani dobrnskih posestnikov. Ustanovni shod otvoril predsednik pripravljal, žiga odbora g. župnik Kukovič, pozdravi navzočega zastopnika kmetijske družbe g. tajnika Juvana in g. potovalnega učitelja Goričana ter razloži, kako je po dolgem trudu prišlo do ustanovitve kmetijske podružnice na Dobrni. Na to govoril g. Goričan v znano poljudni besedi o namenih in koristih kmetijske družbe, oziroma podružnic. Ta korist je namreč dvojna: za kmečki stan sploh in za ude kmetijske družbe posebej. Opozarja pa kmetovalce na to, da ne smejo misliti, da bo podružnica prinesla že prvi dan vsakemu kako vidno veliko korist. Koristi pridejo sčasoma in čim bolj bo napredovalo združenje kmečkega stanu, tem večje bodo koristi. Žal, da nam ne dopušča prostor, da bi pisali obširnejše o zanimivih izvajanjih g. Goričana. Za tem se določi delokrog podružnice občina Dobrni, t. j.: župnija Dobrni in del župnije Sv. Jošta, ki spada pod dobrnsko občino. Pri vpisovanju novih udov se je oglasilo 18 kmetovalcev, tako da šteje podružnica že sedaj okrog 60 članov. V načelstvo podružnice so voljeni sami vrli možje, ki so nam porok za uspešno delovanje podružnice. Načelnikom je bil izvoljen enoglasno kmet Jožef Verdev iz Pristove. Kot zastopnik St. Joščanov je v načelstvu kmet Valentin Mešl. G. Goričan je na to odpril svoj nahrbtnik ter izložil iz njega krasne vzorce žabolk in hrušk ter povabil ude podružnice, da si sami izberejo drevesne vrste, katere misljijo naročiti iz deželne drevesnice v Celju. Naval je bil tak, da je komaj zmagal ter zapisal vsa naročila. K sklepnu še g. župnik Kukovič vspodbuja k skupnosti; zahvali se g. tajn. Juvanu in g. Goričanu za njih trud ter sklene shod z besedami: Bog živi in blagoslovni naše skupno delo v blagor kmečkega stanu!

g Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo 5. maja je bila ustanovljena pri nas podružnica c. kr. kmetijske družbe na Stajerskem. Več ko leto dni smo se potegovali za njo. Dne 23. sušča lanskega leta smo poslali prošnjo na glavni odbor v Gradec, naj dovoli ustanovitev podružnice; a prošnja se nam je odbila. Pa s tem nismo odnehalili. Oglasilo se nas je precejšnjo število h glavnih družbi kot udje, in kot taki smo zopet prosili in tokrat je šlo. 84. občni zbor v Gradcu je udobril ustanovitev, katero smo imeli imenovano nedelje. Prišel je v ta namen glavni tajnik g. Juvan iz Gradeca in g. potovalni učitelj Bele. Kmetovalcev se je zbralokokolj 50. Po kratkem pozdravu od začasnega načelnika je imel pobjuk v vseh strokah kmetijstva g. Bele. V okrožje podružnice so se vzele slednje občine: Sv. Benedikt v Slov. gor., Dryvana, Ščavnica, Ilova, Trije kralji, Trotkova, Osek, Ročica, Sv. Trojica, Sv. Anton, Negova, Gočova in Biš. Izvolil se je slednji odbor: predsednik Franc Zupe, posestnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor.; podpredsednik Franc Zmazek, župnik pri Sv. Benediktu v Slov. gor.; tajnik Etbin Blenk, nadučitelj pri Sv. Benediktu v Slov. gor.; odborniki: Simon Kurbos, po-

sestnik v Dryvanji; Franc Fekonja, posestnik v Trotkovi; Tomaž Kral, posestnik v Ihovi; Franc Kramar, posestnik na Ščavnici; Valentin Lelja, posestnik v Zagajskem vrhu; Franc Kramperger, posestnik v Gočovi. Podružnica je sklenila, da bo priredi v sosednih farah predavanja, in bo pri tem nabirala nove člane. Slednjič se sklene, da se priredi prihodnjo predavanje pri Sv. Trojici v Slov. gor., na katero se bo povabil g. potovalni učitelj Martin Jelovšek. Na prej na potu stanovske izobrazbe.

Za „Družbo vednega češčenja presvetega Rešnjega Telesa“ so od 1. majnika 1906 do 1. majnika 1907 davorali: Cerkev sv. Alojzija v Mariboru 67 K 90 v, stolnica v Mariboru 172 K 50 v, Puščava 33 K 17 v, Trbovlje 16 K, Ormož 10 K, Braslovče 95 K 24 v, Sv. Tomaž 120 K 30 v, Sv. Peter pod Sv. Gorami 62 K, Buče 15 K 25 v, Konjice 85 K 14 v, Artiče 15 K, Sv. Jurij ob juž. železn. 57 K, Sladka gora 32 K, Sv. Vid pri Grobelnem 12 K, Slinica pri Celju 5 K 64 v, Ponikva 20 K, Ptaj 42 K 50 v, Grize 47 K 53 v, Dobova 44 K 20 v, Dolič 52 K, Videm 28 K 33 v, Jarenina 91 K, Sv. Kunigunda na Pohorju 64 K 40 v, Podsreda 20 K, Pameče 40 K, Sv. Ilj v Slov. gor. 30 K, Sv. Rok v Selah 10 K 45 v, Žetale 20 K, Slinica pri Mariboru 45 K, Velika Nedelja 42 K, Sv. Marjeta ob Pesnici 52 K, Sv. Peter pri Mariboru 66 K 84 v, Sv. Kriz nad Mariborom 20 K, Zavrč 29 K 80 v, Friedl Cecilia 90 K 45 v, Dobje 9 K 60 v, Vuzenica 41 K 22 v, Kamnica 20 K, Brezno ob Dravi 20 K, Sv. Janez na Drav. polju 110 K, Sv. Jakob v Slov. gor. 30 K, Luče 16 K 47 v, Gornjigradi 20 K 36 v, Sv. Miklavž nad Laškim 12 K, Pakl Ana 1 K, Krebs Magdalena 1 K, Sv. Jedert nad Laškim 41 K 20 v, Sv. Jurij ob Ščavnici 67 K 44 v, Obiskovalci razstave 35 K 67 v, Bregant C. in J. 2 K, Ljutomer 92 K, Sv. Francišek na Straži 14 K 23 v, Šebela Alojzija 2 K, Klana v Istri 60 K, Hoče 129 K, Cirkovce 26 K 48 v, Anton Puščenjak, tržan v Veržeju 20 K, Sv. Anton v Slov. gor. 10 K, Frankoovo 50 K, Škale 18 K, Svetinje 16 K 50 v, Sv. Bolfank 17 K 70 v, Celje 100 K, Žalec 46 K, Sv. Peter v Sav. dol. 20 K, Dobje 9 K 60 v, Sv. Marko nižje Ptaju 33 K 88 v, Ljubno 20 K 38 v, Novačifta 25-68 K, Rečica 18 K 24 v, Sv. Peter pri Radgoni 69 K 10 v, Središče 37 K 05 v, Sv. Kriz pri Ljutomeru 38 K 28 v, Sromlje 10 K, Sv. Ilj pri Gradiču 39 K 53 v, Kapela pri Radencih 40 K, Sv. Miklavž na Polju in Kozje 15 K 60 v, Sv. Lovrenc nad Mariborom 14 K, Sv. Magdalena v Mariboru 65 K 22 v, Zreče 100 K, Čadram 100 K, Rogatec 31 K, Sv. Jernej pri Ločah 60 K, Teharje 59 K, Trbovlje 36 K, Sv. Rok ob Soti 4 K 77 v, Črešnice 3 K, Remšnik 23 K, Zibika 16 K, Žusem 10 K, Sv. Peter na Kronske gori 40 K, Sv. Vid pri Planini 24 K, Solčava 18 K 12 v, Sv. Ana na Krembergu 18 K, Sv. Jurij v Slov. gor. 37 K 50 v, Sv. Rupert nad Laškim 14 K, Sv. Jurij pod Taborom 116 K, Makole 32 K, Bistrica 20 K, Spodnja Poljskava 5 K, Sv. Andraž nad Polzelo 48 K, Kebelj 40 K, Sv. Miklavž pri Wiederries 4 K 82 v, Sv. Vid nad Valdekom 20 K, Vurber 40 K 60 v, Staritrg 16 K 50 v, Sv. Urban pri Ptaju 35 K 80 v, Gornja sv. Kunigunda 8 K 34 v, Fram 18 K 64 v, Galicija 40 K, Sv. Stefan 33 K, Muta 202 K, Hajdina 38 K 84 v, Črnagora pri Ptaju 37 K 50 v, Sv. Peter in Pavel v Ptaju 40 K, Sv. Miklavž pri Ormožu 30 K, Sv. Lenart nad Laškim 55 K 44 v, Pernice 19 K 94 v, Sv. Barbara v Halozah 30 K.

Listnica uredništva.

Dramlje, Št. Peter v Sav. dol., Zdole, Sv. Barbara pri Mariboru, Rajhenburg, Polenšak, Št. Jan pri Sp. Dravogradu, Velika Nedelja, Št. Vid na Planini: Prihodnjih! — Smiklavž, Sv. Urban, Virštanj, Sromlje, Stara cesta, Verhole, Negova: Bomo porabili prihodnjih! — Lembah: Takih poročil ne primašamo! — Rečica: Poročil o procesijah ne primašamo! Odišlega pustimo pri miru!

Tržne cene

v Mariboru od 25. do 31. maja 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		18	50	—	—
rž		17	—	—	—
ječmen		17	—	—	—
oves		17	50	—	—
koruška		15	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		6	—	—	—
slama		6	60	—	—
1 kg					
fikola		—	24	—	—
grah		—	52	—	—